

ŠUŠTIPIŠ

1. ŠTEVILKA, 2022/23

Vabljeni k branju

ilustratorka: Ema Marenk

STRAN 1

INTERVJU

Prvošolci iz a

PRIPRAVILE: LUCIJA BRINAR, EMA MARENK, ZOJA ŠTER

Obiskale smo naše najmlajše učence in jim zastavile nekaj vprašanj, povezanih z njihovim vstopom v šolo.

Kakšen se vam je zdel prvi šolski dan?

Rene: Vesel sem bil, komaj sem čakal prvi razred.

Zejneb: Bila sem vesela, a sem pogrešala mojo vzgojiteljico Majo.

Ava: Super, zelo sem bila vesela

Kaj se vam zaenkrat zdi bolje, vrtec ali šola?

Rene: Šola, ker se več učimo.

Zejneb: Vrtec, ker smo se več igrali.

Ava: Šola, ker smo se več igrali.

Ali se vam zdijo učiteljice prijazne?

Rene: Nekatere ja, nekatere ne.

Zejneb: JAAA!

Ava: Ja, vse so super.

Kaj najraje delate v šoli?

Rene: Vse.

Zejneb: Rišem in barvam.

Ava: Športam.

Ali so ti všeč sošolci?

VSI: JAA

Kaj bi vprašal devetošolce?

Rene: Jaz bi ga vprašal, kaj najraje je.

Zejneb: Kako se bomo učili v devetem razredu.

Foto: arhiv OŠMŠ

Devetošolci iz c

**PRIPRAVILE: ALISA HONCHAROVA, SARA ŠAJNOSKI-KRUNIĆ,
DANA DULAR**

Učence 9. c razreda naše šole smo povprašali nekaj vprašanj. Sodelovali so: Tita, Neža, Aljaž in Dalija.

Kako se počutiš v devetem razredu?

Tita: Zelo dobro.

Neža: Odraslo in odgovorno.

Dalija: Odraslo.

Aljaž: Odgovorno.

Kateri razred je bil najtežji?

Tita: 7. razred zaradi nove snovi.

Neža: 8. razred zaradi novih predmetov.

Dalija: 7. razred, ker sem takrat prišla v Slovenijo.

Aljaž: 8. razred zaradi več predmetov.

Kako se počutiš po 9 letih v šoli?

Tita: Smrtonosno.

Neža in Dalija: Ponosno.

Aljaž: Slabo.

Ali se veseliš valetе?

Vsi: Ja!

Kaj bi svetovali mlajšim učencem?

Vsi: Naj se sproti učijo in poslušajo pri pouku.

Katera učiteljica vam je najbolj všeč in zakaj?

Tita in Dalija: ga. Zlatka Verbec.

Neža: ga. Maja Ambrožič, ker je prijazna.

Prvošolce zanima, kaj najraje jeste.

Tita: Nudli.

Neža: Pica.

Aljaž in Dalija: Makaroni.

Prvošolce zanima tudi, kako se učite v 9. razredu.

Vsi: Sproti.

Kateri je vaš najljubši predmet in zakaj?

Tita in Aljaž: Kemija, zaradi dobre učiteljice.

Neža: Biologija, zaradi dobre učiteljice.

NOVICE

Motivacijska prireditev pred začetkom bralne sezone

PRIPRAVILI: SARA Š. KRUNIĆ, LUCIJA BRINAR

Otvoritev bralne sezone se je začela zelo pestro. Imeli smo zanimivo in smešno prireditev. Na njo je prišel zelo znan gost Boštjan Gorenc - Pižama. Predstavil nam je nekaj svojih znanih prevedenih tako stripovskih kot knjižnih del. Prireditev je potekala v dveh delih, za starejše in mlajše učence. Vsi smo se veliko smejali, saj je obenem tudi komik, nekdanji igralec in raper.

Prireditvev je bila namenjena vsem generacijam ter jih vzpodbudila in pripravila na začetek bralne sezone. Izvedeli smo na primer: KDO JE SPESNIL PRVO PESEM? in KDO JE IZDAL PRVO KNJIGO?

Ali znate odgovoriti na vprašanja?
Odgovor izdamo v naslednji številki.

Nacionalni mesec skupnega branja

PRIPRAVILA: EMA MARENK

»Branje je za duha to, kar je telovadba za telo.«

Letošnji slogan nacionalnega meseca branja je misel irskega pisatelja in politika Richarda Steela.

Branje in gibanje smo povezovali s kakovostnim preživljanjem prostega časa in sprostitvijo ter pozitivnim odnosom tako do branja kot do gibanja.

Sodelujoči na NMSB-ju so ljubezen do branja povečali s številnimi aktivnostmi:

- literarne ekskurzije
- pripovedovanje zgodb (tudi v naravi)
- vzpostavljanje knjigobežnic (male hiške za izmenjavo knjig).

Na naši šoli smo pri urah slovenščine skupaj brali Bajke in povesti o Gorjancih, tako da je na začetku ure bral kateri od sošolcev ali pa je odlomek prebrala učiteljica.

Medpredmetni dan: zavržena hrana

PRIPRAVILA: ALISA HONCHAROVA

Na naši šoli smo 13. 9. 2022 imeli medpredmetni dan na temo zavržene hrane. Na začetku smo si ogledali film, ki se je predvajal v angleščini. V njem je bilo predstavljeno, kako se je manjša skupina ljudi odpovedala hrani iz trgovin za 6 mesecev. Film je trajal 45 minut. Zelo čudno se mi je zdelo, da so odvrgli več škatel čokolade samo zaradi tega, ker ni bilo francoskih oznak.

Nato smo imeli uro angleščine, pri kateri smo se naučili nekaj novih besed o temi zavržene hrane.

Po malici smo pričeli z najboljšim delom pri naravoslovju: izdelavo plakatov, razdelili smo se na 4 skupine. Ko so fantje začeli risati ogromen jajčevac, so skupine punc začele z izdelovanjem sadja. Glavna ideja plakatov je bila to, da smo morali napisati naslov in narisati veliko hrane.

Tisti dan nismo uspeli dokončati vseh plakatov, čez par dni pa smo. Predstavitve so bile smešne in zanimive.

Pri matematiki smo risali grafe o zvrženi hrani.

Pri etiki smo si pogledali, koliko denarja na teden porabijo družine po svetu za nakup hrane.

ŽIVALI

Toy pudelj

PRIPRAVILA: KAELI POLJŠAK, 6. A

Že od nekdaj velja, da je pes človekov najboljši prijatelj, kar lahko potrdim, da drži. Tudi sama imam namreč psičko pasme toy pudelj, po imenu Megi, ki je bila moj navdih za ta članek. V nadaljevanju vam bom predstavila to posebno vrsto pudljev, ki so res prave igrače (toy).

Pudelj, poznan tudi z drugim imenom koder, je v zahodni Evropi prisoten že stotine let in izvira iz 15. stoletja. Njegova dežela porekla ni znana, šlo pa naj bi za potomca Barbeta, francoskih in madžarskih vodnih psov. Ime pudelj (nemško pudel) izvira iz nemščine in pomeni »tisti, ki se igra v vodi«.

Obstajajo naslednje velikosti pudlja: Toy pudelj, Pritlikavi pudelj, Srednji pudelj in Standardni pudelj.

Toy pudelj je najmanjši, saj zraste do 27 kg in tehta do 4 kg. Vsem velikostim pa je skupna edinstvena, značilna kodrasta dlaka, odporna na vodo.

Barva dlake je lahko: črna, rdečkasta (aprikot), rjava, srebrna in bela. Dlaka pudljem ne izpada. Prav zato pudelj velja za pasmo, ki je bolj primerna za alergike in astmatike.

UJEMANJE Z DRUGIMI

Pudelj se dobro ujame z drugimi psi, saj je izredno prilagodljiv. Prav tako se bo ujel z drugimi hišnimi ljubljenci, če bo z njimi od malega. Ne samo z živalmi, zelo dobro se razume tudi z otroki vseh starosti. Zelo rad je v centru pozornosti in se zelo rad igra.

VZGOJA IN TRENING

Pudlji so po inteligenci na drugem mestu od vseh pasem. So zelo pametni in se izjemno radi učijo. Še posebej se radi učijo trikov, kot so sedi, lezi, prosi, roll, tačka, petka in podobno. Radi iščejo igrače, ki smo jim jih pred tem skrili. Zelo radi tekajo in skačejo. Vode se načeloma ne bojijo in z veseljem skačejo pa lužah.

ZAHTEVANA AKTIVNOST

Koder zahteva vsaj en daljši sprehod dnevno. Užival bo tudi v vseh vrstah aktivnosti na prostem in igri z družino, sodeloval bo v vsem, pri čemer bo imel občutek, da je v centru vaše pozornosti.

PRIMEREN BIVALNI PROSTOR

Najbolj srečen bo v večjem, varno ograjenem dvorišču, povsem zadovoljen pa bo tudi v stanovanju brez vrta. Ker je to notranji pes, bo svoj čas na vrtu preživel le, če mu boste pri tem delali družbo, sicer pa bo raje ves dan v bližini svojega gospodarja. Pudlji namreč ne marajo biti sami.

NEGA

Pudelj ima posebno, kodrasto dlako, ki pa zahteva striženje vsake 2 meseca. Pudlja je treba tudi vsak dan česati, sicer se mu dlaka močno zavozla in jo je težko razčesati. Lahko pa jim delamo različne vrste pasjih »frizur«, ki so pri pudlju lahko prava paša za oči, kot lahko vidite na slikah. Kodra lahko kopate vsaka dva tedna (če se umaže tudi vsak teden), saj ima zelo rad vodo.

Pudlji, če posebej "toyčki", so res pravi pliškoti in vsakomur prinesejo veliko veselja. Pudlji so zakon!

POKLICI

Veterinar

PRIPRAVILA: LUCIJA BRINAR

Danes vam bom predstavila delo veterinarja. Za začetek se osredotočimo na njegovo šolanje. Če hočeš postati veterinar moraš imeti veliko let šolanja, saj je to zelo zahteven poklic, kjer ni veliko prostora za napake. Najprej moraš obiskovati osnovno šolo, nato moraš iti v gimnazijo in naprej na veterinarsko fakulteto, kjer moraš izbrati smer. Izbiraš med dvema smerema. Male in velike živali.

Če pa hočeš postati le veterinarski tehnik, ki prevzema ter skrbi za žival pred in po operaciji, je pot takšna: najprej hodiš v osnovno šolo, potem pa se ne vpišeš v gimnazijo, temveč kar v veterinarsko srednjo šolo.

Delo veterinarja je, da varuje prebivalstvo pred boleznimi, ki se prenašajo z živali na človeka, zdravi

živali, opravlja razne preglede ter zagotavlja varno predajo živali iz zavetišča/trgovine do človeka.

Potrebuje tudi ustrezne pripomočke. Veterinarji morajo poznati in znati uporabljati različne pripomočke, kot so na primer: ultrazvok, rentgen, pinceto ter še veliko drugih. Uporabljati pa morajo znati tudi nekaj zdravil, kot je na primer vakcina (to je vrsta cepiva).

Šiviljstvo

PRIPRAVILA: SARA ŠAJNOSKI-KRUNIČ

Pri šivanju krojač ali šivilja kroji in šiva obleke, perilo in druge tekstilne izdelke iz tkanin, pletenin in vlakovnin.

Delo šivilje je podobno delu krojača.

Šivilja za delo potrebuje: šivalni stroj, likalni stroj, stroj

za zlaganje, etikiranje, pakiranje in označevanje s črtno kodo, vezilni stroj, tekstil.

Šivilja šiva tekstilne izdelke kot na primer: oblačila in

modne dodatke, prte, rjuhe in vzglavnike.

Če želiš postati šivilja ali krojač, moraš pridobiti strokovno izobrazbo na srednji tekstilni šoli.

ZANIMIVOSTI

Dragi kamni in njihove lastnosti

PRIPRAVILA: LUCIJA BRINAR

AMETIST: daje občutek miru in ravnovesja. Pomirja negativna ali stresna čustva, te uravnovesi in okrepi tvoj imunski sistem.

OBSIDIJAN: ima zaščitna sredstva, pomaga ljudem, da opustijo negativne navade, prinese priložnost za nov začetek, vedrino in jasnost.

ROŽEVEC: ima zdravilno energijo, je kamen ljubezni, v starih časih so ga ljudje uporabljali kot talisman, krepi žilni sistem.

Potovanje v Lizbono

PRIPRAVILA: EMA MARENK

Med prvomajskimi počitnicami smo se z družino odpravili v glavno mesto portugalske Lizbono. Psičko Toro smo dali v pasji hotel, mi pa smo se odpravili na letališče. Po vožnji, kontroli prtljage in dolgem čakanju na let smo končno bili v zraku. Tri ure kasneje smo prileteli v mojo 21. državo.

Najprej smo kovčke odložili v lepem hotelu, potem pa se odpravili malo po mestu. Šli smo do **najstarejše knjižarne** na svetu z imenom **Bertrand**.

Po napornem dnevu smo se vrgli v postelje in hitro zaspali.

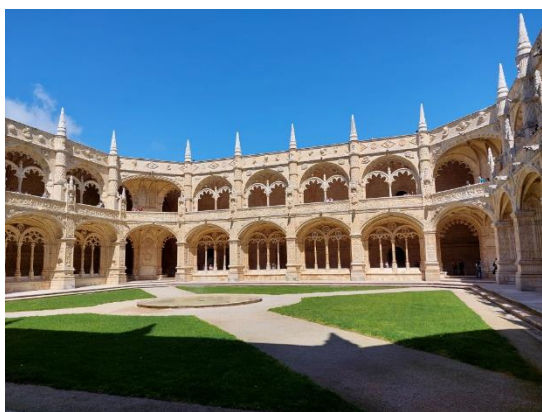

Naslednji dan smo se odločili za ogled **živalskega vrta**. Tja smo se odpravili peš, a smo kmalu ugotovili, da to ni bila dobra ideja. Lizbona je zgrajena po manjših hribih, tako da vedno hodiš navzgor in

navzdol. Hodili smo skozi lep park. Tako smo prišli do živalskega vrta. Pogled nas je očaral. Ogromen živalski vrt z živalmi s celega sveta. Če se ti ni ljubilo hoditi, je čez celoten park peljala žičnica, s katere si lahko opazoval vse vrste živali. Od velikih slonov do luštnih koal in plavajočih delfinov. Predstavljali so nam sove in papige, ki so znale leteti na določena mesta, kamor jim je pokazal trener.

Zjutraj naslednjega dne smo hitro skočili na znan Lizbonski rumen tramvaj in na **grad Sao Jorge**. Grajsko dvorišče je bilo zelo lepo, ker so se po njem prosto sprehajali pavi. Odpeljali smo se do naslednje lizbonske znamenitosti, in sicer stolpa **Belem**. Je zgodovinsko pomemben stolp s prelepim vzorcem. Tik ob njem je še

en stolp, **Padrao dos Descobrimentos** ta je bil postavljen kasneje in je spomenik portugalskim pomorščakom. Z očijem sva se na vrh tudi povzpela. Čez cesto pa je še ena znamenitost, samostan **Dos Jeronimos**. Vrnemo se nazaj v center in gremo jest v restavracijo.

Naslednji dan smo se odpravili v kraj malo izven mesta. Ogledali smo si palačo **Nacional da Pena v Sintri**. Ta je imela prelepe ploščice in fasado živo rumene barve. Z enakim avtobusom smo se odpeljali do **Cabo da Rocca**, najzahodnejšo točko celinske Evrope. Naša zadnja postaja je bilo mesto **Cascais**. Od tam pa nazaj domov z vlakom. Kupili smo še odlične krofe in jih v sobi pojedli.

In že je tukaj 4. dan. Tokrat je potekal malo bolj sproščeno. Sprehodili smo se po lepem delu mesta, do

Saint Mary Major, lizbonske katedrale. Malo kasneje smo se zmenili z starši sosošolke Juno, da se dobimo na kavi. In smo se. Malo smo še hodili po mestu potem pa nazaj v sobo. Zvečer smo se dobili z nekimi prijatelji od mami.

Ta dan smo se pa odločili da se gremo kopat v Atlantski ocean. Šli smo do plaže **Carcavelos** in tam ostali večino dneva. Nazaj v Lizboni smo pojedli kosilo na odprti kuhinji.

Zadnji dan smo preživeli odlično. Šli smo v muzej arheologije, potem pa se malo sprehajali. Zamenjali smo hotel za tistega bližje letališču in se odpravili do še enega parka- **Parque dos Nacoes**. Tam je bil lep pogled na reko Tejo in cel kup zastav.

Zgodaj zjutraj smo že hiteli na letališče. Let smo imeli ob sedmih zjutraj. Postopek na letališču je spet enak in dolgotrajen. In ko smo končno prišli na letalo, bi rekla, da bom Lizbono kar malo pogrešala.

Viri: <https://fromnomadiwithlove.com/2022/06/06/abril-em-lisboa/>, 6.10.2022

Dinozavri

PRIPRAVILA: ZOJA ŠTER

Avstralski paleontologi so odkrili do zdaj največji odtis dinozavrovega stopala, dolgega kar 1,75 cm. Vanjo bi lahko legla dva povprečno velika moška.

Danes okamenela vdrtina je nastala v obdobju krede, naredilo pa jo je stopalo prazgodovinskega velekuščarja (spadal je v družino rastlinojedih zavropodov). Raziskovalci so jo odkrili na polotoku Dampier (leži na SV avstralske celine). Regiji, kjer so našli rekordno velik odtis, pravijo tudi Jurski park. Pet od 21 različnih vrst dinozavrov je bilo plenilskih, kar po mnenju Salisburyja pomeni, da vsi dinozavri na polotoku Dampier niso živeli v sožitju.

viri: <https://siol.net/digisvet/novice/noro-odkritje-v-avstraliji-odtis-stopala-vecji-od-cloveka-438335>, 6. 10. 2022

HRANA

Domača nutella

PRIPRAVILA: LUCIJA BRINAR

Sestavine:

- 20 ml kokosovega olja
- 100 g mandljev oz. lešnikov
- 30 g presnega kakava
- 30 g rjavega sladkorja
- $\frac{3}{4}$ dl vode
- 5 ml vanilijeve esence
- ščepec morske soli

Priprava:

Najprej položiš mandlje v pečico, ki je segreta na 150 stopinj za 15 min, da dobijo rahlo rjavo barvo in jim začenja odstopati povrhnjica. Mandlje vzameš iz pečice in jih v kuhinjski krpi natreš. Mandlje vrzi v mešalnik za 5 min, da dobiš prah. Vse ostale sestavine razen vode dodamo v mešalnik še za dobre tri minute. Nastane rahel prah, zato dodaš še vodo in mešaš, dokler ne nastane gosta masa.

Viri: kuhaj kot chef/kuhajmo vegansko

Izdala: Osnovna šola Milana Šuštaršiča
Časopis so ustvarjali: učenke interesne dejavnosti Novinarski krožek
Glavna urednica: Zorka Herman
Izvod je dostopen v šolski knjižnici, na šolski spletni strani in
oglasni deski.

